

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНИКА

**МАРЧУК ВАСИЛЬ ВАСИЛЬОВИЧ
МАТВІЄНКІВ СВІТЛАНА МИКОЛАЇВНА**

**ПРОГРАМА ТА МЕТОДИЧНІ РЕКОМЕНДАЦІЇ
З ОРГАНІЗАЦІЇ
НАВЧАЛЬНО-ОЗНАЙОМЛЮВАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ
У ЗАСОБАХ МАСОВОЇ ІНФОРМАЦІЇ**

СТУДЕНТАМ ІІ КУРСУ
ІНСТИТУТУ ІСТОРІЇ І ПОЛІТОЛОГІЇ

СПЕЦІАЛЬНІСТЬ 6.040300 – ПОЛІТОЛОГІЯ

ІВАНО-ФРАНКІВСЬК
2008

УДК 371.315.6: 070.4
ББК 76 (4Укр)
М 30

Марчук В.В., Матвієнків С.М. Програма та методичні рекомендації з організації навчально-ознайомлювальної практики у засобах масової інформації. – Івано-Франківськ: Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. – 36 с.

РЕЦЕНЗЕНТИ:

Бурдяк Віра Іванівна – доктор політичних наук, професор кафедри політології та державного управління Чернівецького національного університету імені Юрія Федьковича;

Климончук Василь Йосипович – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника

Програму та методичні рекомендації з організації навчально-ознайомлювальної практики у засобах масової інформації студентам II курсу Інституту історії і політології спеціальності “політологія” розробили:

Марчук Василь Васильович – доктор історичних наук, професор, завідувач кафедри політології

Матвієнків Світлана Миколаївна – кандидат політичних наук, доцент кафедри політології

Рекомендовано до друку рішенням Вченої ради Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника (протокол № 12 від 24 червня 2008 року)

СТРУКТУРА ПРОГРАМИ

Пояснювальна записка.....	4
Мета і завдання практики.....	5
Зміст практики.....	7
Права та обов'язки студентів-практикантів.....	9
Права та обов'язки керівників практики.....	10
Документація практики.....	11
Звітна документація та оцінювання практики....	13
Підведення підсумків практики.....	14
Список літератури.....	15
Додатковий матеріал.....	16

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА

Програма навчально-ознайомлювальної практики студентів II курсу Інституту історії і політології спеціальності: 6.040300 – “політологія” розроблена відповідно до “Положення про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України” від 8 квітня 1993 р. і “Методичних рекомендацій по складанню програм практики студентів вищих навчальних закладів України” (1996 р.). Вона враховує знання, отримані студентами з курсу “Засоби масової інформації в політичному житті суспільства”.

Програма передбачає мету, завдання і зміст практики студентів II курсу, визначає рекомендації про види, форми та методи контролю знань, умінь та навичок, які повинні отримати студенти під час проходження практики.

Відповідно до сучасних вимог у ній планується та регламентується вся діяльність студентів і викладачів у цей період навчального процесу.

Головне призначення практики студентів II курсу – це подальший розвиток і практичне вдосконалення набутих теоретичних знань, оволодіння навичками збору та аналізу інформації.

Практика студентів II курсу проводиться в обласних, районних та міських редакціях засобів масової інформації, прес-службах, рекламних агентствах.

МЕТА І ЗАВДАННЯ ПРАКТИКИ. ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА ВМІНЬ СТУДЕНТІВ ПІД ЧАС ПРОХОДЖЕННЯ ПРАКТИКИ

Навчально-ознайомлювальна практика в ЗМІ проводиться на II курсі у IV семестрі, тривалість практики – чотири тижні. Студенти проходять практику по одному – двоє чоловік (в одній редакції). Деканат Інституту історії і політології разом з кафедрою політології погоджують з керівниками відповідних редакцій ЗМІ питання про порядок і час проведення практики, готують відповідні відношення (*Додатки 1, 2*). Практиканти працюють на посаді співробітників вказаних структур. Кафедра політології призначає керівника для організації практики і керівників з викладацького складу, які будуть закріплені за кожним студентом.

Щодо підготовки студентів для проходження практики кафедра організовує і проводить настановну нараду, на якій знайомить студентів з метою і завданнями практики, обсягом обов'язкових робіт для виконання, порядком ведення звітної документації, вимогами до студентів-практикантів. На настановну нараду можуть бути запрошені працівники редакцій, в яких відбуватиметься практика. Надалі керівник практики проводить систематичні консультації зі студентами-практикантами та контролює хід виконання запланованих робіт.

Метою практики є закріплення знань, отриманих студентами на II курсі навчання з теоретичного курсу “ЗМІ в політичному житті суспільства”, формування професійних умінь та навичок практичної політичної діяльності в рамках ЗМІ, оволодіння методикою політологічного аналізу політичної інформації і поглиблення професійних інтересів майбутніх політологів.

Завдання практики:

- застосувати та поглибити теоретичні знання, отримані у процесі навчання у ВНЗ із дисципліни політологічного циклу: “Засоби масової інформації в політичному житті суспільства”;
- навчити студентів використовувати дослідницькі і емпіричні методи з вивчення політичної інформації та збирати фактичний матеріал для написання курсових, бакалаврських і дипломних робіт з даної проблематики;

- розвивати у студентів інтерес науково-дослідницької роботи, підвищити рівень їх політичної культури;
- формувати у студентів систему професійних знань, умінь і навичок аналізу діяльності ЗМІ;
- ознайомити студентів з системою діяльності ЗМІ;
- розвивати самостійність і творчі здібності студента;
- формувати у студентів прагнення до систематичного поглиблення своїх знань для застосування їх у практичній діяльності;
- практично виконувати інформаційно-аналітичні дослідження в інституціях:
 - а) редакціях ЗМІ;
 - б) прес-службах;
 - в) рекламних агентствах.
- формувати у студентів навички проводити пошук та збір інформації в пошукових системах Internet (Opera, Internet Explorer) та аналізувати їх;
- виховати у студентів інтерес та любов до майбутньої професії.

ЗМІСТ ПРАКТИКИ

Зміст практики студентів II курсу спеціальності “політологія” визначається “Положенням про проведення практики студентів вищих навчальних закладів України” від 8 квітня 1993 р., “Методичними рекомендаціями зі складання програм практики студентів вищих навчальних закладів України” (1996 р.).

Основними напрямками практичної діяльності студентів II курсу є:

1. Ознайомитися з органами масової інформації, режимом їх роботи.
2. Бесіди з керівництвом вказаних структур з метою розуміння специфіки їхньої діяльності.
3. Ознайомитися з роботою співробітників ЗМІ, скласти календарний план на весь період практики.
4. Брати участь у роботі співробітників ЗМІ і дослідити рівень ефективності їх діяльності.
5. Студенти повинні виконувати прийняті на базі практики правила охорони праці і протипожежної безпеки, пройти інструктаж.
6. Встановити взаємозв'язки між теоретичними положеннями та практичною роботою в ЗМІ.
7. Самостійно спостерігати, аналізувати діяльність редакцій ЗМІ, визначити шляхи оптимізації їх діяльності.
8. Вивчати співвідношення публікацій політичної тематики до інших публікацій в центральних та регіональних виданнях (*Додаток 13*).
9. Аналізувати висвітлення діяльності керівників державних та місцевих органів влади в ЗМІ, internet-виданнях (*Додаток 10*).
10. Аналізувати публікації політичної тематики у ЗМІ (*Додатки 11, 12*).
11. Написати самостійні статті на сторінках газет і журналів, виступи по радіо і телебаченню.
12. Вести документацію навчально-ознайомлювальної практики і підготувати звіт про роботу.

Протягом першого дня практики студент-практикант, разом з керівником практики, представником бази практики складає план роботи на період практики (*Додаток 3*) і передбачає:

- роботу в структурних підрозділах бази практики;
- самостійну роботу з виконання індивідуального завдання;

- теоретичне опрацювання наукової літератури, передбаченої тематикою практики.

Основні вміння студентів-практикантів II курсу, якими вони повинні оволодіти під час практики:

- навичками збору інформації на основі:
 - а) декількох (2-3) публікацій в ЗМІ;
 - в) надходження листів до республіканських, обласних, міських теле- та радіоканалів;
 - г) пошукових системах Internet;
- упорядкування та аналіз зібраної інформації (*Додаток 7*);
- підведення підсумків і рекомендацій.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ

СТУДЕНТИ-ПРАКТИКАНТИ МАЮТЬ ПРАВО:

- одержувати консультації керівників практики з навчального закладу на базі практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення практики, брати участь у конференціях та нарадах.

На період практики призначається староста групи. В його обов'язки входить облік відвідування студентів, виконання доручень керівників практики.

ОБОВ'ЯЗКИ СТУДЕНТІВ-ПРАКТИКАНТІВ:

Студенти-практиканти під час проходження навчально-ознайомлювальної практики в ЗМІ зобов'язані:

- до початку практики одержати від керівника практики направлення (*Додаток 1*), методичні матеріали (програму, щоденник, індивідуальне завдання тощо) та консультацію щодо оформлення всіх документів;
- оформити за місцем проходження практики відповідне відношення і здати керівнику практики на кафедрі (*Додаток 2*);
- своєчасно прибути до місця проходження практики;
- дотримуватись правил внутрішнього розпорядку і режиму робочого часу за місцем проходження практики, виконувати розпорядження адміністрації і керівників практики;
- у повному обсязі виконувати всі завдання, передбачені програмою практики і вказівками її керівників;
- відповідально ставитися до виконання роботи;
- дотримуватись правил охорони праці, техніки безпеки і виробничої санітарії;
- вести щоденник (*Додаток 6*), де записуються дані про всю проведenu роботу за кожен день практики, свої спостереження за внутрішньою організацією і діяльністю редакції. При необхідності зазначаються причини, які завадили виконанню того чи іншого завдання;
- своєчасно оформити звітну документацію і здати керівнику від навчального закладу у вересні V навчального семестру;
- скласти залік з практики.

Якщо студент-практикант не пройшов навчально-ознайомлювальної практики в ЗМІ або порушував вимоги, він може бути усунутий від проходження практики. Вчена рада Інституту історії і політології студентам, які отримали незадовільні оцінки або були усунуті від проходження практики може дозволити (як виключення) проходити практику в повному обсязі у наступному навчальному році без відриву від занять.

ПРАВА ТА ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ

КЕРІВНИКИ ПРАКТИКИ МАЮТЬ ПРАВО:

- брати участь у конференціях та нарадах з питань організації і проведення практики;
- вносити пропозиції щодо вдосконалення практики;
- відвідувати місця проходження практики студентами з метою здійснення контролю за виконанням студентами завдань практики;
- працювати у роботі комісії при підведенні підсумків практики та вносити пропозиції щодо оцінювання результатів роботи студентів-практикантів;
- пропонувати кандидатуру студента на участь у конкурсі на кращого студента-практиканта.

ОБОВ'ЯЗКИ КЕРІВНИКІВ ПРАКТИКИ:

- перед початком визначити готовність баз об'єктів практики;
- забезпечити проведення всіх організаційних заходів у навчальному закладі перед практикою студентів: інструктаж про порядок її проходження та з техніки безпеки, надання студентам - практикантам необхідних документів (направлення, програма, щоденник, індивідуальні завдання, календарний план);
- повідомити студентів про систему звітності з практики (оформлення всіх необхідних документів);
- разом з керівниками об'єктів проведення практики забезпечувати високу якість її проведення згідно з програмою;
- контролювати забезпечення належних умов для проходження практики;
- контролювати виконання студентами – практикантами правил внутрішнього трудового розпорядку, організувати ведення таблиць відвідування студентами об'єктів практики;
- проводити консультації для студентів з різних питань проходження практики;
- виконувати всі роботи, передбачені програмою практики;
- у складі комісії приймати залік з практики;
- подати завідувачеві кафедри політології письмовий звіт про проведення практики із зауваженнями і пропозиціями щодо її поліпшення.

ДОКУМЕНТАЦІЯ ПРАКТИКИ

Керівником практики від вузу і бази практики, методистами здійснюється поточний та підсумковий контроль за виконанням окремих розділів і всієї програми практики студентами. Ведеться контроль часу початку та закінчення роботи .

1. Студенти зобов'язані вести **щоденник практики** (*Додаток б*), який складається у довільній формі, зручній для практиканта. Він повинен містити інформацію про виконання протягом робочого дня завдань та кількості годин роботи – у щоденнику фіксується інформація про виконання всіх пунктів індивідуального плану. Методист робить відмітку в індивідуальному плані практиканта про виконання роботи тільки тоді, коли вона зафіксована в щоденнику. Він повинен містити: щоденні зауваження студента про свої спостереження щодо роботи в редакції; дані про проведену роботу; терміни і види робіт; проблеми, з якими зіткнеться студент під час проходження практики.

Пропонований зразок оформлення щоденника:

№ п/п	Зміст роботи	Зауваження студента про свої спостереження

Після закінчення практики студенти здають на кафедру політології, яка відповідає за її організацію, крім щоденника, також:

2. Характеристику з місця практики, підписану керівником установи і завірену гербовою печаткою редакції ЗМІ (*Додаток 8*).

3. Надруковані (випущені в ефір) один–два **інформаційно-аналітичних матеріали** (радіо- чи телепередачі) в газеті (на радіо, телебаченні), де проходить практика.

4. Огляд-характеристику (*Додаток 9*) того друкованого видання (радіо, телебачення), в якому студент практикуватиметься: кількість працівників редакції, відділи, рубрики видання, жанри, які найчастіше використовуються журналістами, найактивніші кореспонденти, періодичність та політичний напрям ЗМІ.

5. Після закінчення терміну практики студенти звітують про виконання програми та індивідуальні завдання. Загальна і характерна

форма звітності студента за практику – подання **письмового звіту** (Додатки 4, 5), підписаного і оціненого безпосередньо керівником від бази практики. Письмовий звіт разом з іншими документами (щоденник, матеріали, огляд, індивідуальний план, характеристика) подається на рецензування керівнику практики від навчального закладу.

Звіт має містити відомості про виконання студентом усіх розділів програми практики та індивідуальні завдання, мати розділи з питання охорони праці, висновки і пропозиції, список використаної літератури.

У звіті повинна бути коротко і конкретно описана робота, особисто виконана студентом.

Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики і підготовки звіту, студентам після практики відводиться один місяць. Складений студентом звіт повинен мати наскрізну нумерацію сторінок. Аркуші звіту повинні бути зшиті. Звіт з практики захищається студентом перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики від навчального закладу і за можливістю баз практики, викладачі кафедри, які читали студентам спеціальну дисципліну.

ЗВІТНА ДОКУМЕНТАЦІЯ ТА ОЦІНЮВАННЯ ПРАКТИКИ

Після завершення практики складається підсумковий звіт. Для узагальнення матеріалів, зібраних під час практики, студентам відводиться один місяць.

Після завершення практики студенти подають керівнику практики:

- письмовий звіт студента про роботу, завірений і оцінений керівником від бази практики (*Додатки 4,5*);
- щоденник практики (*Додаток 6*);
- індивідуальні завдання (*Додаток 3*);
- огляд-характеристику видання, де проходила практика (*Додаток 9*);
- характеристику про проходження студентом практики, завірену керівником бази практики (*Додаток 8*);
- надруковані інформаційно-аналітичні матеріали (номери газет, журналів; електронний варіант випусків радіо і телепередач);
- староста групи – журнал обліку відвідування практики.

Звіт практики захищається студентом (з диференційованою оцінкою) перед комісією, призначеною завідувачем кафедри. До складу комісії входять керівники практики і викладачі кафедри.

Звіт складається протягом перших десяти днів навчання, яке починається після закінчення практики. Загальна оцінка роботи кожного студента є комплексною, що враховує усі сторони його діяльності в період практики.

Оцінка (залік) за практику вноситься до заліково-екзаменаційної відомості і до залікової книжки студента з підписами членів комісії.

Студенту, який не виконав програму практики з поважних причин, може бути надано право проходження практики повторно.

У разі не виконання практики, студент може бути відрахований з вузу.

Критерії оцінювання практики:

- ступінь сформованості професійних умінь (індивідуальне завдання);
- рівень теоретичного осмислення студентами своєї практичної діяльності;
- рівень професійної спрямованості та соціальної активності студента-практиканта;
- оцінка роботи студента з місця проходження практики.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ ПРАКТИКИ

Підсумки навчально-ознайомлювальної практики підводяться на засіданні кафедри політології:

- підведення підсумків роботи практикантів;
- виявлення досягнень і недоліків у їхній роботі;
- оцінка рівня теоретичної і практичної підготовленості студентів до роботи за спеціальністю;
- оцінка якості роботи з організації практики її керівниками;
- визначення заходів, спрямованих на подальше поліпшення практики.

Основний зміст підсумкового проблемного засідання кафедри складають доповіді з узагальнення досвіду роботи студентів з питань проходження практики.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гриценко О., Кривошея Г., Шкляр В. Основи теорії журналістської діяльності. – К., 2000.
1. Гриценко О. М., Шкляр В. І. Преса і політика: проблеми, концепції, досвід. – К.: Інститут журналістики КНУ, 2000.
2. Дубас О.П. Інформаційний розвиток сучасної України у світовому контексті: Монографія. – К.: Генеза, 2004.
3. Здоровега В. Й. Теорія і методика журналістської творчості: Підручник. – 2-е вид., перер. і доп. – Львів: ПАІС, 2004. – 268 с.
4. Кузнецова О. Д. Аналітичні методи в журналістиці: Навч. посібник. – Львів: Вид. центр ЛНУ ім. І. Франка, 2002. – 120 с.
5. Кузнецова О. Д. Засоби масової комунікації. – Львів: ПАІС, 2005. – 200 с.
6. Мануель Кастельс. Інтернет-галактика. Міркування щодо Інтернету, бізнесу і суспільства: Пер. з англ. – К.: Вид-во “Ваклер”, 2007. – 304 с.
7. Марущак А.І. Інформаційне право: регулювання інформаційної діяльності: Навч. посібник. – К.: Вид. дім “Скіф”, КНТ, 2008. – 344 с.
8. Нерух О. О. Першооснови журналістської творчості: Навчальний посібник. – Х.: Світ дитинства, 2000. – 108 с.
9. Основи масово-інформаційної діяльності: Підручник / А. З. Москаленко, Л. В. Губерський, В. Ф. Іванов. – К., 1999. – 634 с.
10. Основы творческой деятельности журналиста: Учебник для студ. вузов по спец. “Журналистика” / Ред.-сост. С. Г. Корконосенко. – С.-Пб.: Знание, СПБИНВЭСЭП, 2000. – 272 с.
11. Паславський І. І. ЗМІ в політичній системі демократичного суспільства // Зб. праць каф. укр. преси. – Львів. – 1996. – Вип. 2.
12. Різун В. Характеристика масово-інформаційної діяльності. – К., 2000.
13. Сучасна українська журналістика: поняттєвий апарат / За ред. А. З. Москаленка. – К., 1997.
14. Українське законодавство: Засоби масової інформації. – К.: IREX ПроМедіа Україна, 2000. – 256 с.
15. Теорія і практика політичного аналізу: Навч. посіб / За заг. ред. О. Л. Валецького, В. А. Ребкала. – К.: Міленіум, 2003.
16. Яцимірська О. Культура фахової мови журналіста. – Львів: ПАІС, 2004. – 332 с.

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
 ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
 ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
 імені ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА

590028

№ _____
 На № _____ від _____

76025, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57

Тел.: (03422) 2-21-40. Факс: (380-3422) 3-15-74

E-mail: inst@pu.if.ua

Головному редактору

_____ (назва видання)

_____ (прізвище, ім'я, по батькові редактора)

НАПРАВЛЕННЯ

Просимо Вас прийняти на безоплатну навчально-ознайомлювальну практику у ЗМІ студентку II курсу кафедри політології Інституту історії та політології **Марію Стефанишин** на період з 1 по 31 липня 2008 року.

З програмою та вимогами до практики студентка ознайомлена.

Завідувач кафедри

проф. Марчук В. В.

Керівник практики

доц. Матвієнків С.М.

Газета “Вечірній Івано-Франківськ”

(м. Івано-Франківськ, вул. Січ. Стрільців, 25. Тел. 50-57-57, факс 50-57-57.

E-mail: v.frankivsk@list.ru

Р/р 26006015319001 в АКБ “Імексбанк”, МФО 328384,
ЄДРПОУ 33644941)

Завідувачу кафедри політології
Прикарпатського національного
університету ім. В. Стефаника
Марчуку Василю Васильовичу

ВІДНОШЕННЯ

Редакція газети “Вечірній Івано-Франківськ” згідна забезпечити проходження навчально-ознайомлювальної практики в засобах масової інформації студентки кафедри політології Інституту історії і політології **Марії Стефанишин** у період з 1 по 31 липня 2008 року.

Головний редактор

З.О. Бойчук

(підпис редактора, завірений печаткою редакції)

ВИМОГИ ДО ЗВІТУ

Титульний лист має такий вигляд:

ЗВІТ

Студента _____ курсу Інституту історії і політології спеціальності
“політологія” Прикарпатського національного університету імені
Василя Стефаника

(прізвище, ім'я та по батькові)

про проходження практики в _____

(назва закладу, місце знаходження, керівник практики)

СХЕМА ЗВІТУ СТУДЕНТА-ПРАКТИКАНТА:

1. Загальні відомості про місце і час проходження практики.
2. Бесіди з керівниками бази практики (вказати теми бесід).
3. Етапи виконання індивідуального завдання.
4. Характеристика отриманих результатів при виконанні індивідуального завдання.
5. Труднощі при виконанні завдань практики.
6. Висновки:
 - що дала практика студенту;
 - позитивне в організації та проведенні практики;
 - виявлені недоліки (конкретно), шляхи їх подолання (пропозиції);
 - пропозиції щодо підготовки, організації і проведення практики.
7. Список опрацьованої літератури.

ЗВІТ**про проходження навчально-ознайомлювальної практики у ЗМІ**

Я, Марія Стефанишин, проходила навчально-ознайомлювальну практику в редакції газети “Вечірній Івано-Франківськ” з 1 по 31 липня 2008 року. За час практики ознайомила з даним засобом масової інформації, з режимом роботи працівників газети, з колом питань, над якими працює колектив. Крім того, виконувала обов’язки коректора, кореспондента. Брала участь у редакційних “летучках”, на яких планувались чергові номери газети, визначалися завдання на найближчі дні.

Дотримувалась правил внутрішнього розпорядку редакції, правил охорони праці і протипожежної безпеки. Для цього пройшла відповідний інструктаж.

За дорученнями редактора готувала статті, репортажі, вичитувала газетні матеріали, макетувала випуски найближчих номерів газети. Вдосконалювала свої навички комп’ютерного набору. Під час практики випробувала себе у написанні різножанрових матеріалів. У результаті цього на сторінках газети з’явилися власні публікації, які додаю до матеріалів практики. Регулярно та своєчасно робила відповідні записи у щоденнику практики.

Варто зазначити, що газета “Вечірній Івано-Франківськ”, на мій погляд, є цікавою, змістовною, жанрово багатою. Працівникам газети вдається своєчасно інформувати про головні події в місті, районах, області та державі, пропагувати своїми матеріалами ідеї добра, гуманізму, милосердя.

Під час проходження практики я отримала великий досвід роботи у галузі журналістики, спілкувалася з багатьма цікавими людьми, отримала навички безпосередньої роботи з респондентами, навчилася формулювати і відстоювати власну думку, позицію. Навчилася систематизувати та узагальнювати особисто зібрану інформацію.

Таким чином, проходження практики в газеті дало можливість встановити взаємозв’язок між теоретичними положеннями та практичною роботою в засобах масової інформації.

ОРІЄНТОВНА СХЕМА ЩОДЕННИКА ПРАКТИКИ

Титульна сторінка:

ЩОДЕННИК ПРАКТИКИ

Студента _____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)

_____ курсу Інституту історії і політології
спеціальності: 6.040300 – “політологія”, який проходить практику

в _____
(назва закладу, адреса)

Перша сторінка:

Керівник практики
від навчального закладу _____

Керівник від
бази практики _____

Час проходження практики _____

Тема індивідуального
завдання _____

Друга сторінка:

Дата	Зміст роботи	Узагальнення та висновки

Щоденні записи можна робити у довільній, зручній для студента формі.

ХАРАКТЕРИСТИКА

на студентку-практикантку II курсу спеціальності “політологія” Інституту історії і політології Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника **Марію Стефанишин**

Студентка Марія Стефанишин проходила навчально-ознайомлювальну практику в редакції газети “Вечірній Івано-Франківськ” з 1 по 31 липня 2008 р.

За час проходження практики студентка ознайомила з редакційною роботою, довідалася про штатну структуру редакції та функціональні обов’язки її працівників. Марія Стефанишин побачила процес підготовки номерів газети, брала особисту участь у редагуванні та коректурі публікацій, що готувалися до друку. З огляду на майбутню професію студентка детальніше працювала над такими секторами редакційної роботи як ведення та використання редакційного архіву, опрацювання офіційних повідомлень органів влади, громадських організацій (прес-релізів).

За завданнями редакції студентка-практикантка написала інформаційно-аналітичну статтю на політичну проблематику, взяла інтерв’ю у представників органів державної влади та підготувала репортаж з місця події. Подані матеріали видрукувані у номерах нашого видання.

За період проходження практики в редакційному колективі газети Марія Стефанишин проявила зацікавленість у поглибленні знань та навиків у сфері газетної журналістики, зарекомендувала себе як відповідальна, комунікабельна студентка, що здатна працювати в команді. Спілкуючись з працівниками редакції та респондентами продемонструвала здатність відстоювати власну думку та виконувати поставлене завдання. За наполегливої роботи над собою може стати кваліфікованим політологом.

Марія Стефанишин програму навчально-ознайомлювальної практики в ЗМІ виконала у повному обсязі, тому оцінюємо практику на “відмінно”.

Головний редактор

(підпис редактора, завірений печаткою редакції)

З.О. Бойчук

ОГЛЯД-ХАРАКТЕРИСТИКА міської газети “Вечірній Івано-Франківськ”

Газета “Вечірній Івано-Франківськ” виходить з 3 листопада 1990 року. Її засновником є трудовий колектив редакції. Газета виходить раз на тиждень, на семи сторінках. Мова видання – українська. Завдання газети – висвітлення суспільно-політичних процесів та головних подій як у місті Івано-Франківську так і в області, Україні, світі. Газета сприяє здійсненню рівних прав і поширенню суспільно-значимої інформації. Творча та організаційна робота газети підпорядкована єдиній меті – служінню інтересам людей, консолідації всіх сил на зміцнення політичного і економічного суверенітету України. Над втіленням у життя всіх цих завдань працює колектив редакції, який складається з 11 працівників, з яких – 7 творчі. Для глибшого і ґрунтовнішого висвітлення тих чи інших питань, вони тематично розподілені між відділами: суспільно-політичного життя, соціально-економічних проблем, життя міста, національно-культурного відродження.

Матеріали, які друкуються у “Вечірньому Івано-Франківську” різножанрові. Керуючись власним досвідом, журналісти визначають, для якого факту, події чи новини достатньо рамок замітки, а де потрібна аналітична стаття чи інтерв'ю з приводу. Практично у кожному номері часопису є інформація про діяльність органів виконавчої влади та місцевого самоврядування. Досить часто практикуються в газеті виступи спеціалістів з тих чи інших питань: юристів, економістів, податківців, фахівців інших галузей, до яких звертаються читачі газети. Рубрики “Ваша думка”, “У редакції задзвонив телефон”, “З пошти”, “Вільний мікрофон” дають можливість виступати на сторінках газети її читачам - прихильникам чи опонентам, від чого газета стає цікавою і читабельною.

Таким чином, газеті “Вечірній Івано-Франківськ” вдається тримати руку на пульсі життя і залишатися найпопулярнішою в місті та за його межами.

АНАЛІЗ публікацій газети “Одесские известия”

Згідно з Вашим дорученням № 443/5979-01 від 12.03.1996 р. нами були проаналізовані матеріали, вміщені в органі Одеської обласної Ради народних депутатів “Одесские известия” з вересня 1995 року по лютий 1996 року.

Дослідження показало, що в згаданій газеті постійно вміщуються публікації, які суперечать лінії Президента на зміцнення суверенітету і державності України. По суті, видання перетворилося на провідника ідей прокомуністичних, антидержавних сил.

Зокрема 05.09.1996 р. газета опублікувала рішення облради, підписане Р.Боделаном, щодо проведення Всеукраїнського референдуму з основних проблем Конституції, а також з вимогою призупинення перекомутації ГРТ. Газета також вмістила досить різку критику дій президента та проекту нової Конституції, підготовленого Конституційною комісією (“Какая конституция нам нужна?” // “Одесские известия”, 20.01.1996 р.), курсу на проведення реформ (28.02.1996 р.).

Паралельно з цим, всупереч рішенню Центральної виборчої комісії та заяві Міністерства юстиції України, газета постійно вміщує матеріали, що опосередковано спрацьовують на підтримку відомих дій КПУ-СПУ по проведенню вже згаданого референдуму, спрямованого, по суті, на зрив конституційного процесу (“Конференция коммунистов Одесщины” // “Одесские известия”, 02.02.96 р.).

Крім того, газета, підконтрольна облдержадміністрації, регулярно друкує матеріали, спрямовані на дискредитацію Одеської міської влади (20.01.1996 р., 17.02.1996 р., 23.02.1996 р., 28.02.1996 р.). Часто-густо ці публікації явно не сприяють цивілізованим стосункам міської та обласної влади (наприклад, стаття “Остановить зарвавшегося “мэра”, 28.02.1996 р.).

Не ідеальною є позиція і газети міськради. Внаслідок цього непорозуміння між керівниками області і міста перетворилось на війну між відповідними мас-медіа, що, звичайно, не сприяє стабільності на Одещині.

Взагалі аналіз публікацій щодо розвитку подій за участю Р.Боделана і Е.Гурвіца свідчать, що конфлікти між ними мають кілька причин:

1. “Конституційну” (правову), пов’язану з невизначеністю та неврегульованістю відносин і повноважень між областю і містом;

2. Ідеологічну, що має за підґрунтя різні погляди на суспільно-політичні процеси та державність України взагалі;

3. Політико-психологічну, яка базується на приналежності до різних шарів української політичної еліти: компартноменклатурної (Р.Боделан) і підприємницької (Е.Гурвіц).

З правової неврегульованості витікають проблеми комунальної власності, місцевих видатків, реконструкції Греської площі та ін.

З ідеологічними розбіжностями можна пов’язати питання будівництва нафтового терміналу, “більшовицької” символіки, проведення “комуністичного” варіанту референдуму з Конституції, переконтації ГРТ.

У цьому контексті треба констатувати, що Е.Гурвіц, безумовно, займає пропрезидентські, державницькі позиції. У той же час Р.Боделан фактично виступає за блокування будівництва нафтового терміналу, проведення референдуму з основних проблем Конституції (пропозиція КПУ-СПУ) тощо. Цілком слушною виглядає теза, що апарат облдержадміністрації, по суті, спрямовується проти реалізації єдиної лінії президента на зміцнення державності і становлення її інституцій.

Про це, зокрема, свідчить те, що керівництво Одеської облдержадміністрації не делегувало своїх представників на 2 з 4 нарад у прес-службі президента, що, по суті, означає ігнорування Розпорядження президента України № 419/95-рп “Про координацію роботи прес-служб та інформаційно-аналітичних підрозділів органів державної виконавчої влади”.

З точки зору політико-психологічної бази конфлікту між Р.Боделаном і Е.Гурвіцом слід зауважити, що підприємницький сегмент політичної еліти починає тіснити постноменклатурну її частину. І це також породжує проблеми стосунків між згаданими особами.

У цілому ж, на жаль, конфлікт між засобами масової інформації, підконтрольними обласній і міській владам, не може бути вичерпаний при збереженні нинішнього статус-кво обох керівників.

Прес-служба

АНАЛІЗ політичної позиції редакції київської обласної молодіжної газети “Молода гвардія” у 1992–1993 роках

Аналіз публікацій тижневика “Молода гвардія” за 1992–1993 роки показав, що політичну лінію газети можна охарактеризувати як націонал-демократичну. Про це свідчить як зміст публікацій, так і підбір інтерв’юентів (Л.Скорик – 13.03.92; М.Горинь – 20.03.92 р.; О.Ємець – 03.07.92 та ін.). Разом з тим до Руху газета ставилася не дуже приязно, про що, наприклад, свідчить публікація “Чи залишиться Рух дурноголовим?” (06.03.92).

Чималу частку газетної площі займали питання сексу, молодіжної музики, моди та ін., що можна оцінювати як намагання хоч деякою мірою втримати читача (тираж газети останніми роками невпинно падає).

Контент-аналіз матеріалів, тією чи іншою мірою присвячених діяльності Президента Л.Кравчука, показав, що з 8 публікацій (за період, що аналізується) як негативне висвітлення можна оцінити 7 публікацій.

Для ілюстрації, скажімо, можна навести такі заголовки “Кравчук грудьми став на захист Фокіна” (31.01.92), “Кравчук збирається думати” (28.02.92).

Були й закиди стосовно роботи Адміністрації Президента України. Наприклад, у публікації 26.06.92 з негативним підтекстом “МГ” писала про збільшення апарату Президента, у т. ч. прес-служби”.

Вміщуючи інтерв’ю із заступником головного редактора газети “Голос України” В.Самойленком у власному коментарі редакції “МГ” вказувалося: “...під час обрання Президента України на підтримку Л.Кравчука опубліковано десятки різноманітних матеріалів. Тоді як інших кандидатів газета “ГУ” лише побіжно згадала” (21.08.92).

Треба також відзначити статтю “Українець року” (04.12.92), в якій говориться, що “... оточення Президента складається з колишніх партсекретарів низового рівня...” і що “...майбутній рік може принести Президентові нові презентарні приємності. Скажімо, національний орден № 1”.

Висвітлювалася й робота низових ланок виконавчої влади. Про це свідчать інтерв’ю з представником Президента на Київщині

І.Капштиком (15.05.92), стаття про нього ж (19.06.92), інтерв'ю з представником Президента у Шевченківському районі П.Романюком (03.04.92) та заступником глави Печерської райдержадміністрації А.Коваленком (18.09.92).

Аналіз тональності і змісту даних матеріалів дає підстави розцінити їх як рекламні (стосовно осіб, а не посад, що вони обіймають).

Висвітлювала газета і діяльність Верховної Ради та її керівних осіб.

У цілому газета друкувала матеріали, які негативно оцінювали нинішній депутатський корпус України, хоча матеріал “Із Плющем можна випити” (08.05.92), в якому розповідалося про зустріч спікера з молодими “зеленими”, спрацював на створення позитивного іміджу І. Плюща.

Прес-служба

АНАЛІЗ політичної позиції газети “Киевские Ведомости”

Газета “Киевские Ведомости” заснована у липні 1992 р. фірмою “Довіра” (президент Сергій Кичигін (Тойма)).

Виходить щодня (крім неділі й понеділка) загальним тиражем 439,2 тис. прим. За інформацією Мінзв’язку на 01.01.93 р. газета мала 232,5 тис. передплатників, переважна більшість яких проживала у Києві – 174,2 тис. та Київській області – 40,3 тис. чол.

З джерел, що заслуговують на довір’я, повідомляють, що засновник і видавець С. Кичигін під час передплатної кампанії витратив на рекламу газети щонайменше 40 млн. крб. (у цінах 1992 р.).

Фірма “Довіра”, у свою чергу, розпочинала з рекламно-видавничої діяльності як дочірнє мале підприємство “Вечірнього Києва”, що було монополістом на рекламну діяльність “ВК”. Згодом В.Карпенко і С.Кичигін “побили горшки”, і “Довіра” була перереєстрована як приватна фірма.

С.Кичигін, підполковник колишньої Радянської Армії, розпочинав кар’єру в Головному розвідувальному управлінні (ГРУ) Генштабу колишнього СРСР після закінчення привілейованого московського військового інституту іноземних мов. Володіє англійською і китайською мовами. (До речі, приналежність С.Кичигіна до колишнього радянського розвідувального співтовариства привернула увагу багатьох журналістів, які звинуватили його як донині діючого московського агента впливу (див. “Вечірній Київ” від 04.05.93 р., “Голос України” від 12.03.93 тощо).

У Києві С.Кичигін з’явився “раптово”, на початку 80-х років, влаштувавшись на роботу в Київський університет. (Між іншим, загальновідомо, що кадрові працівники спецслужб просто так у відставку не виходять. Як кажуть професіонали, вхід до “Акваріуму” коштує долар, а вихід – два долари). Докторську дисертацію підготувати так і не спромігся, хоча кілька разів робив такі спроби – от-от, обіцяв читачам “ВК” ...Під час виборів 1990 р. намагався (невдало) висунутися кандидатом у народні депутати УРСР від колективу однієї із середніх шкіл Києва.

З “Вечірнім Києвом” розпочав співробітництво як політичний оглядач під псевдонімом “Тойма”, розквітнувши під час так званої

перебудови. “Розсекретився” при спробі дістати мандат депутата парламенту.

За допомогою “ВК” С.Кичигін “розкрутив” рекламну кампанію своєї фірми, яка, до речі, має тісні зв’язки з Росією.

Про це красномовно свідчить той факт, що “Довіра” не так давно приймала замовлення на рекламу для розміщення у московських засобах масової інформації та на дорожніх щитах у Підмосков’ї.

За даними з колишнього близького оточення С.Кичигіна, останній є досить амбіційною людиною, яка, напевно, буде робити нові спроби увійти до парламенту, а можливо, й до президентського палацу. Не виключено, що він на певному етапі буде штучно підтримувати популярність інших осіб (таких як І.Салій) з метою “розкрутки” іміджу своєї майбутньої команди, для чого, можливо, й створена означена газета.

Основу редакційного колективу “Ведомостей” склали журналісти “ВК”, “Независимости” та інших видань Києва, більшість з яких прийшла на чолі з нинішнім редактором О.Швецем – колишнім відповідальним секретарем “ВК”.

Аналіз публікацій газети свідчить про досить високий професіоналізм журналістського колективу. “Ведомости” знайшли свою нішу – репортерської, близької до бульварної, газети, яка спочатку друкує, а потім перевіряє, чи достовірно викладені наведені факти.

Варто також відзначити тенденційність подачі матеріалів, їх безапеляційність, особливо – коли це стосується коментарів політики незалежної України.

Скажімо, 10.03.93 р. Ю.Мостова написала: “Вполне возможно, что когда-нибудь потомки назовут скоропалительное объявление Украины безъядерной, нейтральной и внеблоковой – диверсией”.

Ця ж тема знайшла своє відображення і в подальших публікаціях 20.03.93 р., 07.05.93 р. тощо.

Отже, на думку газети, диверсія... І ні більше, і не менше... Але чи може бути диверсантом (хоч і колективним) Верховна Рада України, яка майже одногосно проголосувала за без’ядерність?..

Не жалує редакція своєю приязністю, повагою, навіть просто об’єктивністю, і Президента.

Так, 23.02.93, друкуючи рейтинг політичних діячів України за результатами опитування у Закарпатті, де Л.Кравчук посів перше місце – 3,011 (далі: Л.Кучма – 2,649, І.Плющ – 2,309 тощо) “Ведомости” дають заголовок “Президенту все же доверяют”. Тобто: хай все-таки й перший, але “все же”... мовляв, поки що...

Продуманою сприймається й позиція газети, спрямована на протиставлення політики президента і прем'єр-міністра, методичне нав'язування читачу думки про постійну конфліктність, протистояння в середині однієї гілки виконавчої влади (див. газету від 17, 13.04.93 р.).

14.01.93 р. Л.Васильєва, друкуючи нотатки із зустрічі російських та українських експертів (відбувалася при спонсоруванні “Довіри” на теплоході за участю М.Михальченко та О.Ємця), писала: *“Спешка, с которой год назад три славянских лидера, ни с кем не советуясь, ударили по рукам, придумав формулу для сожительства бывших союзных республик и тем самым предрешив судьбу Союза, была явно не на пользу Содружеству”*.

27.01.93 та ж Л.Васильєва у післямові до Мінської зустрічі коментує (заголовком): *“Дверь в СНГ пока открыта, но через год войти в нее можно будет только по Уставу. Одна надежда - наш Президент все равно выкрутится”*.

Красномовне свідчення ставлення газети до всенародно обраного президента – *“все равно выкрутится”*?

І ще один тенденційний заголовок *“Президент успокаивает народ, заодно и усыпляет”* (Ю.Мостова, 20.01.93 р.).

Це гра, так би мовити, на рівні *“психологічного фолу”*, який негативно впливає на ставлення читачів до президента.

Тенденційна інформація була подана й 13.01.93 р. під заголовком: *“Дожились: на царской каторге мяса ели больше, чем в независимой Украине”*. Коментарі, як кажуть, зайві... і ще про м'ясо. На цей раз *“стратегічне”*. 08.01.93 р. газета знову-таки подає заголовок *“Сегодня Киеву дали “стратегическое” мясо. Что будем есть завтра?”*

Зрозуміло, що у пересічного читача після ознайомлення з такою формою подачі інформації з'являється цілком слушна думка: Київ стоїть на порозі голоду... Й справді, тільки фахівці знають, що держрезерви постійно оновлюються...

Отже, знову з буденного факту *“Ведомости”* зробили псевдосенсацію.

Про перекручення інформації кореспондентом *“Ведомостей”* свідчив і нардеп Б.Олійник, який був змушений 10.02.93 р. у газеті *“Демократична Україна”* давати спростування і писати: *“Від початку до кінця дана публікація (мається на увазі публікація “Ведомостей” від 09.02.93) – це фальшивка”*.

Ще одна дезінформація, що була надрукована з газеті від 23.04.93 р.: *“Как стало известно из информированных источников,*

советник Президента В.Симоненко назначен торгпредом Украины в Греции”.

Взагалі заголовки “Ведомостей”, набрані крупним шрифтом, створюють гнітюче враження, тиснуть на психіку: *“Части человеческих тел бродячие собаки таскают по территории Киевской областной больницы”*; *“Живодерня под Киевом как зеркало нашей собачьей жизни”*; *“Атомное кладбище в столице Украины. И охраняют его безоружные старушки-пенсионеры”*; *“На глазах сослуживцев вибросилась из окна цеха мать-одиночка, проработавшая двадцать лет в объединении им. С.Королева”.*

Таким чином, аналізуючи емоційну забарвленість, політичну спрямованість і соціопсихологічну напруженість публікацій газети в цілому, можна дійти висновку, що редакція досить професійно формує у читачів на рівні підсвідомості такі політико-психологічні установки:

- Проголошення незалежності України – це історична помилка, непорозуміння, яке невдовзі буде виправлене.
- Політичні інститути України, її політична і правляча еліти продажні, непрацездатні та ін.
- Вихід – лише в єднанні колишніх суб’єктів СРСР на чолі з могутньою Росією тощо.

Для прикладу наведемо такі заголовки й відповідні матеріали: *“Россия не говорит о своей независимости, но проводит независимую экономическую политику. Мы же, похоже, только говорим”*; *“На одну минимальную зарплату можно сварить полтора борща”.*

Теза туги за Союзом є домінуючою і в серії вже згаданих матеріалів, присвячених Мінській зустрічі глав держав СНД.

Антиукраїнську, антидержавну, шовіністичну позицію “Ведомостей” відзначав і “Голос України” в публікації “Старт-2 хамелеона в котячій масці” (12.03.93 р.), надрукованій у відповідь на “откровения” й відверті перекручення екс-розвідника і партпропагандиста С.Кичигіна (див.”Ведомости” від 06.02.93 р.).

Те, що редакція “Киевских Ведомостей” сприяє створенню негативного ставлення до державності, перспектив побудови демократичного суспільства в Україні, яскраво підтверджується і словами засновника газети С.Кичигіна: *“...если вдруг предположить, что здесь (в Украине) – начнутся гонения и репрессии (!), то я не буду искать убежища в чужой Венгрии или Польше. Я просто уеду в Россию...”* (“Киевские Ведомости”, 06.02.93 р.).

Прес-служба

АНАЛІТИЧНА ЗАПИСКА “Засоби масової комунікації в Україні і вибори”

Опитування громадської думки свідчать, що, попри всі суспільно-політичні колізії, у більшості громадян України є більша чи менша довіра до засобів масової комунікації (ЗМК). Наприклад, за даними опитування громадської думки, проведеного центром “Демократичні ініціативи” (травень 1993 р.), повну довіру ЗМІ висловили 4% респондентів, значну – 21%, незначну – 47%. Тобто 72% опитуваних тією чи іншою мірою все-таки довіряють інформації, що надходить до них із ЗМІ (21% респондентів відмовили їм у довірі, а 7% не мали власної думки з цього приводу).

Якщо до цього додати, що на минулих виборах (1990) громадяни робили свій вибір приблизно в 1/3 випадків лише на основі повідомлень ЗМК, то можна спрогнозувати – ця тенденція навряд чи зміниться під час виборчої кампанії 1994 року.

Якщо взяти весь загал передплатників за 100%, то українські республіканські газети передплачує у II півріччі поточного року 30,4%, місцеві – 59,8%, а російські – 9,8% українських читачів (див. “Голос України” від 28.08.1993 р.). Однак у таких регіонах, як Луганська, Донецька, Харківська, Одеська області, Республіці Крим і Севастополі вплив московської і проросійської місцевої преси є таким вагомим, що може спричинити дезінтеграційні процеси в Україні.

Крім того, треба зазначити, що цього року одна родина передплачує лише 1,2 примірника газети або журналу.

Хід передплати на I півріччя 1994 року показує, що, наприклад, у Тернопільській області за станом на 15.01.93 р. республіканські газети передплатили лише 26,2%, а обласні – 16,2% нинішніх читачів цих газет. Навіть з урахуванням продовження передплати на місцеві видання до 20.12.93 р. треба очікувати, що місцеві видання наберуть не більше 50%, а республіканські – 35-40% нинішнього тиражу.

Отже, основну “політичну погоду” в Україні робить саме місцева преса. Відтак важливо знати, хто контролює найбільші регіональні газети.

Аналіз засновників 115 найбільших регіональних газет показує, що Ради народних депутатів володіють 29,6%) видань, облдержадміністрації – 11,3%, спільно: Ради і адміністрації – 3,5%, комер-

ційні та виробничі структури – 9,6%, політичні партії і рухи – 6,1%, решта – трудові колективи в різних варіаціях.

Останнім часом Служба зафіксувала тенденцію перекупки популярних видань (насамперед молодіжних) комерційними структурами. Наприклад, сумську молодіжку “Червоний промінь” зареєстровано як видання акціонерного товариства СБТС, серед засновників Чернігівського “ГАРТУ” – місцева філія “АвтоВАЗ-банку” тощо.

Схоже на те, що готуються до виборів і керівники Рад. Яскравий приклад тому – підпорядкування Чернігівською облрадою місцевого поліграфкомбінату “Десна” шляхом об’єднання його з газетою “Деснянська правда” (внаслідок чого виник і продовжується страйк працівників видавництва).

Говорячи про перспективи парламентських і президентських виборів, треба підкреслити: 11,3% газет, що контролюються адміністраціями на місцях, – це дуже мало.

Якщо врахувати ще й очікуване різке падіння тиражів газет і журналів, то можна зробити висновок: на перший план виходять телебачення і радіо. А тут переважний вплив на український інформаційний простір має російське телебачення. Так, за даними інституту соціології АН України з одинадцяти найпопулярніших політичних телевізійних програм лише чотири належать Україні, при цьому три з них не входять до рейтингової еліти. Скажімо, УТН (Київ) перемагає “Новости” (“Останкино”) лише у 4-х регіонах України.

А обласному (міському) телебаченню віддає перевагу лише 16% глядачів, у той час як “Новости” (Москва) мають рейтинг 54%.

Особлива проблема – новонароджені недержавні телерадіокомпанії, яких нараховується понад 870 (з них телевізійних – 57,6%, радійних – 39,3%, змішаних – 3,1%). їх загальний обсяг мовлення орієнтовно складає 1800 годин на добу.

Переважну більшість з них створено комерційними структурами проросійської орієнтації.

В основному комерційне телебачення обмежується прокатом закордонної відеопродукції сумнівної художньої та технічної якості та короткими випусками новин.

Але є серйозні підстави вважати, що під час виборів вони будуть використовуватися проти президента і кандидатів у депутати державницької орієнтації.

Крім того, варто мати на увазі, що на місцях, де зосереджено більшість газет та журналів (понад 2,9 тис.) і комерційних теле-

радіостанцій (понад 870), немає відповідних державних структур, які б контролювали виконання законів “Про інформацію” та “Про друковані засоби масової інформації (пресу)” та інших законодавчих актів: прес-служби представників президента є нечисленими (1-3 чол.) і мають інші функції, а обласні управління у справах видавництва, поліграфії та книгорозповсюдження (так само, як і обласні телерадіо-об’єднання) мають право і зобов’язані лише реєструвати новоутворені ЗМК (але не контролювати).

У зв’язку з цим бажано передбачити такі заходи стосовно наведення порядку у галузі інформаційної політики держави:

1. Утворити міністерство (держкомітет) з питань інформаційної політики, телерадіомовлення, видавництва та поліграфії.

2. Прийняти Указами президента ряд актів по регулюванню діяльності ЗМК, які не врегульовані законами.

3. Надати фінансові та матеріально-технічні пільги національним (у т. ч. російськомовним) виданням, насамперед у регіонах, де переважають російські ЗМІ.

4. Зорієнтувати місцеві адміністрації (надавши їм відповідну правову і фінансову базу) на контроль за додержанням законів у діяльності недержавних ЗМК (реєстрація, закон про мови, пропаганда міжнародної ворожнечі тощо).

5. Утворити або перереєструвати під егідою облдержадміністрацій тиражні місцеві видання (у Криму можна допомогти “Крымской газете”, якій Верховна Рада Криму профінансувала лише I квартал 1994 р.).

Прес-служба

УДК 371.315.6: 070.4
ББК 76 (4Укр)
М 30

Марчук В.В., Матвієнків С.М. Програма та методичні рекомендації з організації навчально-ознайомлювальної практики у засобах масової інформації. – Івано-Франківськ: Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника, 2008. – 36 с.

В авторській редакції

Головний редактор – Василь ГОЛОВЧАК
Комп'ютерна правка – Віра ЯРЕМКО

Здано до набору 2.06.2008 р. Підп. до друку 14.06.2008 р.
Формат 60x84/16. Папір офсетний.
Гарнітура "Times New Roman". Ум. друк. арк. 2,2.
Тираж 100 прим. Зам. 78.

Видавничо-дизайнерський відділ ЦІТ
Прикарпатського національного університету
імені Василя Стефаника.
76000, м. Івано-Франківськ, вул. С.Бандери, 1.
Тел. 71-56-22.
E-mail: ydvcit@pu.if.ua
*Свідоцтво про внесення до Державного реєстру
від 12.12.2006. Серія ДК 2718*